

bulletin

juni 2013

2

zondag 30 juni 2013

Plantage-Weesper- buurtfeest

In het Wertheimpark

Aanvang 14.00 uur

Toegang gratis voor iedereen

Zondagmiddag 30 juni vieren we in het Wertheimpark weer ons jaarlijkse Plantage-Weesperbuurtfeest. De presentatie is dit jaar in handen van de Nachtzusters, Kaat en Anna Schalkens. We zijn ook trots op de muzikale invulling van deze middag, zie het programma op pagina 2.

Bij de feestelijke kramen in het park kunt u kennismaken met organisaties en instellingen uit de buurt, en natuurlijk met uw buurtgenoten! Café Eik en Linde zorgt voor de drank en Coffee to Walk voor de hapjes. Het feest wordt belangeloos georganiseerd door de Plantage-Weesperbuurtvereniging en de Vereniging Vrienden van de Plantage met steun van het Huis van de Buurt Oostelijke Binnenstad. We zoeken nog enkele sterke vrijwilligers die op 30 juni willen helpen bij het opbouwen en afbreken van de tenten. Vele handen maken licht werk, en het is altijd heel gezellig. Hopelijk tot ziens op zondag 30 juni! contact met Pim van Galen van het Huis van de Buurt Oostelijke Binnenstad (020 622 38 08, e-mail: pim@wcob.nl)

Inhoud van dit bulletin

- 2** Terugblik SOOP-lezingen Luud Schimmelpennink, Denise Citroen en Paul Faber
Terugblik Plantage Filmfestival: Niek Koppen
- 3** Terugblik Wandeling o.l.v. Daniël Metz
Terugblik Literaire middag met Zuiderent en Korteweg
Terugblik Jaarvergadering, progr. over Ramses Shaffy
- 4** Oproep Expositie Kunst op kamers
Poëzie Plantagegedicht van Ed Leeflang
Nieuws App Joodse Huizen
Activiteit Uitreiking Plantage Poëzieprijs 2013
Column Observaties uit de buurt
- 5** Ook in de buurt Onthulling Schaduwkade
Ook in de buurt Lunchconcert in het Kohnstammhuis
- 6** Nieuws Aankondiging boek Maarten Frankenhuis
Reactie Auschwitzmonument
Ook in de Plantage Over de Hortusbrug
Nieuws Vrienden op Facebook
[cultuurvrienden](#) [vereniging vrienden van de plantage](#)

Redactie Ko van Geemert, Fred IJsebrands, Ineke Vlug, Ester Wouthuysen

Uitgave Vereniging Vrienden van de Plantage, Plantage Middenlaan 18, 1018 DD Amsterdam, www.vriendenvandeplantage.nl, info@vriendenvandeplantage.nl

Verschijnt 4x per jaar. **Bestuur** Leon Deben (voorzitter), Paul Verberne (secretaris), Fred IJsebrands (penningmeester), Ko van Geemert, Michaela Hanssen, Ineke Vlug en Ester Wouthuysen. **Nieuwe leden** aanmelden via onze website.

Contributie particulieren €16, huisgenoten €7, instellingen/bedrijven €35 per jaar. Betalingen INGbank 4431490 t.n.v. Vereniging Vrienden van de Plantage, Amsterdam.

PROGRAMMA (tijden bij benadering)

14:00-14:30: kinderkamerorkest Kabam onder leiding van dirigent Shon Kranen met nieuw repertoire en met veel muzikale talentjes uit onze buurt!

14:45-15:15: Vasile and friends. De Roemeense cymbalom-speler en accordeonist Vasile Nedeia treedt speciaal deze middag op met friends: Rolinha Kross (zang), Jelle van Tongeren (viool), Harold Berghuis (gitaar), Jet Stevens (contrabas) en Evgheny Suvorkin (bayan/accordeon).

15:30-16:00: Singer/songwriter Chagall heeft haar roots in onze mooie Plantagebuurt. Met haar hartverscheurende lyrics en heel eigen sound bekroonde Rob Stenders van 3FM haar al met het predikaat 'Serious Talent'.

16:30-17:00: Viermansformatie Del Norte, bestaande uit Wim Verhoog (gitaar & zang), Kees Wulffraat (bas & zang), Ty Beckers (drums en zang) en Mattie Poels (piano, accordeon & charango). Aanstekelijke muziek uit diverse wereldstreken met daarin één constante: pasión. Puur muziekplezier om op te dansen of weg te zweven!

17:30-18:00: De achtkoppige band Zorita met zijn oorstrelende Boheemse klanken vormt het slotstuk van deze mooie middag. Zorita mengt Pop, Zuid-Amerikaanse-, Mediterrane- en Folk-invloeden zorgvuldig door elkaar. Ze waren er vorig jaar ook, en dat smaakte naar meer!

TERUGBLIK 28 FEBRUARI, 28 MAART, 25 APRIL 2013

SOOP-lezing: Luud Schimmelpennink...

Voor alle drie de SOOP-lezingen dit seizoen was grote belangstelling, maar voor Luud Schimmelpennink was het onmogelijk iedereen een zitplaats te bezorgen. Hij gaf met behulp van dia's een overzicht van zijn ideeën uit het verleden, hoe die hebben gefunctioneerd en dat soms nóg doen. Vooral het witte fietsenplan blijft een bron van inspiratie: inmiddels hebben 200 steden wereldwijd een goed lopend fietsenverhuursysteem. In de toekomst zal het huren in de praktijk aanmerkelijk versimpeld worden als er per mobiele telefoon kan worden betaald.

Voor het verkeersprobleem van Amsterdam ziet Schimmelpennink een grote toekomst voor de transferia rondom de stad. En dan van daaruit per fiets of OV de stad in.

... Denise Citroen

Denise Citroen gaf met behulp van een PowerPoint-presentatie een toelichting op *Open Joodse Huizen - Huizen van Verzet*, een evenement dat op 4 en 5 mei zou plaats vinden (en intussen een groot succes is gebleken). Op die dagen vertellen verschillende sprekers, onder wie overlevenden, hun verhaal over vervolging, oorlog, verzet én bevrijding. Op 5 mei ligt de nadruk op het verzet. Op 17 locaties in Amsterdam wordt op deze manier de geschiedenis tot leven geroepen en tegelijkertijd kleinschalig herdacht.

Denise Citroen, een van de initiatiefnemers, organiseert dit

evenement nu voor het tweede jaar samen met het Joods Cultureel Kwartier en het Amsterdams 4 en 5 mei Comité.

... en Paul Faber

Terwijl het Tropenmuseum ernstig in zijn bestaan wordt bedreigd, hield kunsthistoricus en conservator Paul Faber een gloedvol verhaal met dia's over de ontstaansgeschiedenis van het museum. Het werd in 1864 in Haarlem gesticht, o.a. door Frederik van Eeden, vader van de bekende literator en Tachtiger. Daar, in de voormalige bankierswoning van Hope (het huidige Provinciehuis), werd het museum in 1872 geopend. Maar Faber sprak vooral over het huidige museum (bij de opening in 1926 het grootste gebouw van Europa!). De nadruk van de presentaties en tentoonstellingen lag jarenlang op onze voormalige koloniën. Maar dat veranderde. Zo wordt in de huidige tentoonstelling *Onverwachte ontmoetingen; verborgen verhalen uit de eigen collectie* getoond wat het museum allemaal nog meer verrassends in huis heeft: (kunst)voorwerpen, ook uit landen die tot nu toe in het museum minder aandacht hadden gekregen, zoals uit China en Japan.

Zoals u weet wordt het Tropeninstituut in zijn bestaan bedreigd. U kunt via onderstaande link een petitie tekenen:

<http://petities.nl/petitie/hou-het-tropenmuseum-open>.

TERUGBLIK 2 MAART

Plantage Filmfestival met films van Niek Koppen

Het filmfestival was gewijd aan het werk van documentairemaker Niek Koppen. We kregen een zeer gevarieerde selectie uit zijn oeuvre voorgeschoteld: *Siki*, zijn debuutfilm (1992), fragmenten uit *De slag in de Javazee* (1995) en *The Hunt* (1997). Bij de film over de Javazee, die te lang was om in zijn geheel te vertonen, vulde de cineast de tussenliggende gebeurtenissen aan. Ten slotte werd *Omars schuld* (2010) van Michiel Brongers vertoond, een film die door Koppen werd geproduceerd. Zowel Koppen als Brongers gaven boeiende toelichtingen en beantwoordden vragen uit de zaal. We kijken terug op een zeer geslaagd filmfestival. (NB: enkele ontstaansdata van films, die in ons vorige bulletin fout vermeld stonden, zijn hierboven juist weergegeven)

TERUGBLIK 6 (EN 20) APRIL

Wandeling Diamantindustrie o.l.v. Daniël Metz

Met cultuurhistoricus Daniël Metz wandelden we over het Roeterseiland en langs de Nieuwe Achtergracht – het oudste industriegebied van de oostelijke binnenstad – waar vele oude diamantslijperijen bewaard zijn gebleven. De belangstelling was zo groot dat hij op zaterdag 20 april de wandeling heeft herhaald.

Het gebouw aan de Nieuwe Achtergracht, waarin nu CREA en de Universiteit van Amsterdam (UvA) zijn gevestigd, was oorspronkelijk in 1845 opgericht voor de Diamantslijperij Maatschappij, de oudste diamantslijperij van Amsterdam. Hier werden slijptafels per dagdeel verhuurd, een vroege vorm van een bedrijfsverzamelgebouw. Decennia lang behield het een monopolie. Rond 1895 exploiteerde de maatschappij 613 slijpmolens en 430 zaagmachines. De fabriek is met een onderbreking in de Tweede Wereldoorlog voortgezet tot 1964, waarna de UvA de gebouwen in gebruik nam.

De wandeling voerde ons onder meer langs het hoofdkantoor van Handwerkers Vriendenkring (na 1925 uitgebreid met Kriterion), de Diamantbeurs van architect Van Arkel aan het Weesperplein, de Joodse Invalide en het kantoor van de Amsterdamsche Bank aan de Sarphatistraat, waar tijdens de Duitse bezetting de Liro-bank, de “Duitse roofofbank”, was gevestigd.

TERUGBLIK 14 APRIL

Literaire middag met Ad Zuiderent en Anton Korteweg

De door schrijver en dichter Ko van Geemert gepresenteerde literaire middagen in de Plantagebuurt gaan steeds nadrukkelijker behoren tot het vaste culturaanbod van onze Vriendenvereniging. De serie, die succesvol gestart werd met Anna Enquist als gaste, heeft al weer een aantal boeiende vervolgen beleefd.

Nu waren Van Geemerts gasten de dichter Ad Zuiderent, oud-medewerker aan de VU te Amsterdam en schrijver en

dichter Anton Korteweg, die jarenlang directeur was van het Letterkundig Museum in Den Haag.

In een matig bezet Eik en Linde beleefden de ongeveer twintig aanwezige Vrienden een prachtige en inspirerende middag, die de wegblijvers in het ongelijk stelde.

Ko leidde de beide grootmeesters van het Nederlandse vers op zijn bekende uitdagende wijze in, gaf vervolgens de microfoon voor de pauze aan Ad Zuiderent en erna aan Anton Korteweg.

De opzet, waarvoor de presentator tezamen met de dichters had gekozen, was dat zij elkaars werk van commentaar zouden voorzien en er vooral veel uit voor zouden lezen. De twee programmaonderdelen sloten haast naadloos op elkaar aan, omdat beide heren, van dezelfde leeftijd, veelal hun inspiratie putten uit dezelfde bron: fietstochten door de Nederlandse natuur.

In het werk van Anton Korteweg krijgen daarnaast het geluk en de ongemakken van het ouder worden een belangrijke bijrol. Korteweg citeerde bovendien uit gedichten, die hij jaarlijks in december voor zijn kunstbroeder Zuiderent op papier zette.

Beide dichters gaven met veel humor voortdurend feedback op elkaars werk. Door dit alles verstreek de tijd ongemerkt in een recordtempo en bleven de enthousiaste aanwezigen dankbaar de nazit met de dichters rekken.

TERUGBLIK 15 MEI

Jaarvergadering met programma over Ramses Shaffy

Onze zeer druk bezochte jaarvergadering vond woensdag avond 15 mei plaats in de mooie Regentenzaal van het

Sarphathuis. Na de bespreking van jaarverslag, jaarrekening en begroting gaf Daan Bartels, verhalenverteller en schrijver van het boek *Langs Kroegen en Kathedralen*, een zeer aansprekende en interessante lezing over het Amsterdam van Ramses Shaffy. Hij illustreerde zijn verhaal met geluidsfragmenten van liederen van Shaffy. Tot slot brachten drie jonge musici – zanger Sjors van der Panne, gitarist Peter Plier en pianist Hubert-Jan Horrocks – Ram-

ses' prachtige en ontroerende lied *Laat Me* ten gehore. Het smaakte naar meer, maar de tijd vloog om. Met een van de publicaties van Daan Bartels verlieten de aanwezigen de zaal om thuis nog na te genieten van een geweldige avond.

OPROEP: HUIZEN GEZOCHT

Expositie 'Kunst op kamers'

In ons vorige bulletin plaatsten we al een oproep, waarin we onze leden (of andere geïnteresseerden) vragen hun huis of een deel daarvan open te stellen voor de expositie 'Kunst op kamers' gedurende een deel van een nog te bepalen weekend. We ontvingen daarop slechts twee reacties. Daarom, beste Vrienden, plaatsen we de oproep nog eens!

We denken aan twee mogelijkheden:

a) U heeft een kunstwerk in huis (wellicht zelfs met een link naar de Plantagebuurt), dat u het betreffende weekend aan belangstellenden wilt laten zien.

b) Een (jonge) beeldend kunstenaar maakt speciaal iets voor de betreffende locatie, geïnspireerd door uw huis, de omgeving, de geschiedenis van de plek. Heeft u een suggestie voor een kunstenaar die mogelijk mee wil doen, laat het ons dan alstublieft weten.

U begrijpt dat het welslagen van ons plan van u afhankelijk is. Onze kernvraag is dus: Wilt u meedoen? We horen graag van u!

Ko van Geemert, namens de werkgroep Kunst op kamers, tel 06 38 63 23 63, plantage@telfort.nl

Plantagegedicht

BLAUW

*Met kalmte van een nuttig mens
keek ik naar wolken en vertrapte haast
de stralend blauwe pol, de ereprijs
waar je die niet vermoedt, tegen
het stenen trapje aan de voet
van een nog kale windrige dijk.*

*Ik mocht je zo, de zin
die ik aan mijn verleden geef
hangt af van energie en van
toevalligs dat ik zie.*

*En daar grijpt midden op de dag
een blauw mij aan, als wij het niet
meer kunnen vinden, in een late schrik.
Ik had het vroeger voor je moeten stelen,
tegen je wil, tot elke prijs, ergens vandaan.*

Ed Leeflang (1929-2008)

NIEUWS

Nieuwe App Joodse Huizen, ook in de Plantage, gelanceerd

Sinds kort kun je met de app *Joodse Huizen* zien waar in de Tweede Wereldoorlog joden woonden in de buurt waar je de app opent. De app maakt de gegevens van het Digitaal Monument Joodse Gemeenschap toegankelijk op locatie.

Op de kaart zie je de gegevens van joodse gezinnen en instellingen. Zo kan de gebruiker zien welke bewoners vanuit de betreffende straat of buurt werden gedeporteerd. Van de gezinsweergave kan worden doorgeklikt naar de individuele herdenkingspagina's voor de afzonderlijke vervolgd. Gebruikers kunnen deze pagina's delen op Facebook, om uitdrukking te geven aan het feit dat ze stilstaan bij de jodenvervolgung zoals die in hun straat en buurt heeft plaatsgevonden. De app is gemaakt door Mediamatic, in opdracht van het Joods Historisch Museum. Gratis beschikbaar in Apple AppStore en Google Play.

Zie voor meer info (en voor wie geen mobiele app kan bekijken): www.communityjoodsmonument.nl/app

ACTIVITEIT 28 SEPTEMBER

Uitreiking Plantage Poëzieprijs 2013

*Tangosalon Tango Argentino, Plantage Muidergracht 155
Aanvang 15.00 uur*

Toegang gratis, introducées welkom

Belangstellenden hadden de gelegenheid tot 1 mei 2013 maximaal twee gedichten met het thema *Uitvaart* in te sturen. Er kwamen er bijna 300 binnen! De jury wordt gevormd door: Adeline van Lier (van, onder meer, *De Nacht van het Goede Leven*, elke zondagnacht op Radio 1), F. Starik (oud-stadsdichter en befaamd uitvaartverzorger) en Ko van Geemert (voorzitter). Starik zal voorlezen uit eigen werk. De winnaar ontvangt als altijd een kunstwerk van 'een door onze buurt geïnspireerd kunstenaar'. Deze keer is dat Marianne van Berlo. U bent van harte uitgenodigd.

OBSERVATIES UIT DE BUURT

Struikelen

Door Joke van der Wey

Er staat een knalrode scooter geparkeerd op de Stolpersteine van Israel Cohen en Betsie Kleermaker, pal voor hun huis aan de Plantage Muidergracht 23. Op 6 maart 1944 werden ze in Auschwitz vermoord. Maar de scooter detoneert niet, het is gewoon een straat nu, wat zich er ook heeft afgespeeld. Stolpersteine is een project van de Duitse kunstenaar Gunter Demnig. Hij brengt gedenktekens aan in het trottoir voor de huizen van mensen die door de nazi's verdreven en vermoord zijn. Stolperen betekent struikelen. Maar over deze stenen struikel je niet met je voet, maar met je hoofd. Het messing steentje van bescheiden formaat (10 x 10) met naam, deportatie-, geboorte- en sterfdatum houdt

de herinnering vast aan de mens die er eens woonde. De steentjes van Betsie en Israel gloeien nog in het trottoir, ze liggen er nog maar net. In de Plantage Badlaan zijn de steentjes van Clara en Bertha de Metz al wat doffer geworden. Oudere dames waren ze toen ze werden weggevoerd, geboren in 1871 en 1873. Een paar jonge meiden hebben stoelen op de stoep gezet om van de zon te genieten, zo te zien volmaakt onkundig van de Stolpersteine en wat ze

betekenen.

Naast de Stolpersteine, die kunnen worden aangevraagd door de huidige bewoners van een huis van waaruit mensen zijn gedeporteerd, is er nog een manier gevonden om de Joodse bewoners uit de buurt te herdenken. Op 26 mei j.l. werd aan de kade van de Nieuwe Keizersgracht een monument onthuld voor de bijna 200 Joodse bewoners die bij de grote razzia op 26 mei 1943 uit hun huizen zijn gehaald. Schaduwkade heet het, want je kijkt over het water heen naar de huizen waar ze woonden. Hun namen staan gegraveerd op metalen plaatjes ter grootte van een brievenbus boven en naast elkaar zoals bij de ingang van een modern appartementengebouw. Maar ze wonen hier niet, ze hebben niet eens een graf, al die Rachels, Anna's, Salomons, Jacobs, een Hijman, zelfs een Duifje. Ik probeer me een voorstelling te maken van al het leven dat zich aan de overkant heeft afgespeeld. Allemaal hebben ze daar op de stoep gespeeld, uit het raam gehangen, geroddeld, ruzie gemaakt en liefgehad. In al zijn menselijkheid is het een prachtig monument, en op de een of ander manier ook heel Amsterdams. Struikel er gerust eens langs. Voor een volledig overzicht van de sinds 2007 in Nederland geplaatste Stolpersteine zie: *Lijst van Stolpersteine in Nederland*.

OOK IN DE BUURT, TERUGBLIK 26 MEI

Onthulling 'Schaduwkade'

Precies 70 jaar na één van de grootste razzia's in het Centrum, heeft niet de burgemeester van Amsterdam zoals was aangekondigd, maar wethouder Carolien Gehrels, op 26 mei 2013 onder grote belangstelling de Schaduwkade ont-

huld. Ter herinnering aan de bijna 200 Joodse bewoners die op de Nieuwe Keizersgracht woonden en die de oorlog niet hebben overleefd zijn op dit korte deel van de gracht, tussen de Amstel en de Weesperstraat, hun namen in de wallenkant gegraveerd. Zo blijven we hen herdenken. Hiermee is eveneens zichtbaar gemaakt hoe massaal en systematisch de vervolging was. Hier en in zoveel meer straten. De Stichting Schaduwkade (voorzitter Suzanne Pereira) is een gezamenlijk initiatief van een aantal beoaners van de Nieuwe Keizersgracht.

OOK IN DE BUURT 18 JUNI

Lunchconcert in het Kohnstammhuis

Kohnstammhuis, Hogeschool van Amsterdam

Wibautstraat 2-4, 9e verdieping

Aanvang 13.00 uur, zaal open 12.30 uur

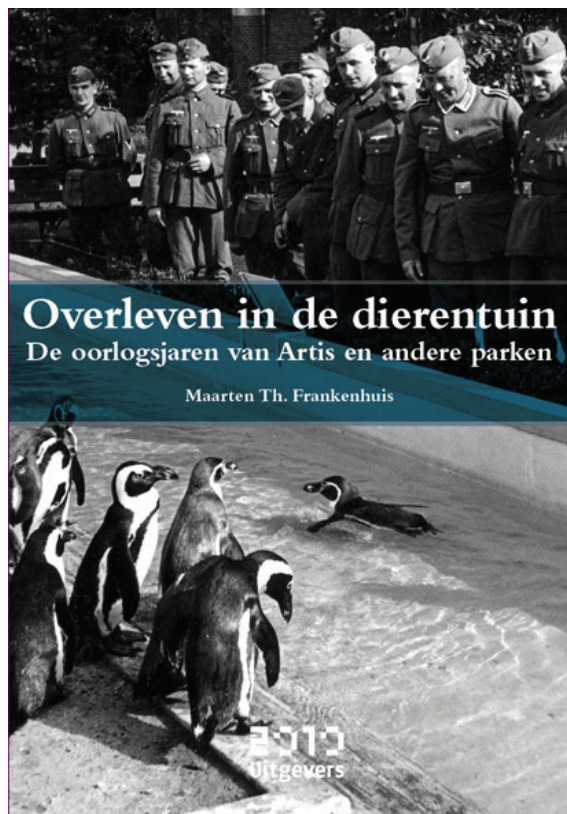
Toegang gratis

De jonge pianiste Maria Prokofieva, geboren in Minsk, brengt op de onlangs geheel gerestaureerde Steinway-vleugel Russische miniaturen uit de 19de eeuw ten gehore. Denk hierbij aan Alexander Borodin, Mily Balakirev, Modest Mussorgsky en Anatoly Lyadov, www.mariaprokofieva.com.

NIEUWS

Maarten Frankenhuys schrijft nieuw boek

Sinds half april ligt de historische studie van oud-Artisdirecteur Maarten Frankenhuys *Overleven in de diertuin; De oorlogsjaren van Artis en andere parken* in de boekwinkel. In ons volgende bulletin vindt u een bespreking ervan.

Auschwitzmonument

Op de oproep in ons vorige bulletin, waarin een van onze leden de vraag stelde of Wolkers het boek van André Schwartz *De laatste der rechtvaardigen* kende toen hij het Auschwitz monument in het Wertheimpark ontwierp, hebben we geen reacties ontvangen.

Over de Hortusbrug

Door Ester Wouthuysen

Bijna dagelijks rijd ik over de Hortusbrug, de brug over de Nieuwe Herengracht tussen de Plantage Middenlaan en de Muiderstraat (brug nr. 239). Meestal op de fiets, en in haast. Maar als ik wandel, stel ik me altijd dezelfde vragen. Wie heeft de brugleuningen gemaakt? En wat vind ik ervan? Vroeger vond ik de leuningen ronduit lelijk, onaantrekkelijk. Maar ze intrigeerden me wel. Zo zelfs, dat ik vorige week besloot er wat over uit te zoeken. Inmiddels is me opgevallen dat de leuningen van de andere twee bruggen over de Nieuwe Herengracht, de Vas Diazbrug (nr. 238, geopend 1964) en de Latjesbrug (nr. 50, geopend 1968) van dezelfde hand moesten zijn.

De Hortusbrug – de derde op deze plaats – werd op 26 november 1960 officieel in gebruik genomen, en was toen met een breedte van ruim 30 meter de breedste van de stad. Niet voor lang overigens, want in 1970 werd de Torontobrug (nr. 350) over de Amstel, tussen Stadhouderskade en Mauritskade, nog wat breder.

De vernieuwing van de Hortusbrug had te maken met de grote verkeersdrukke op de uit 1878 daterende brug, die maar acht meter breed was. En die drukke zou alleen nog maar toenemen met de opening van de geplande IJtunnel. Weliswaar was toen ook de afbraak en verbreding van de Weesperstraat in volle gang, maar kennelijk werd de grootste drukke voor de toekomstige IJtunnel via de Plantage Middenlaan verwacht. De Muiderstraat moest dan ook worden verbreed. Alle huizen aan de oneven zijde werden afgebroken, evenals enkele huizen aan de Nieuwe Herengracht. Ook een stuk van het Wertheimpark is aan de weg- en brugverbreding ten offer gevallen.

Sinds een paar jaar is juist deze route verkeersluw gemaakt, waarbij het meeste autoverkeer wordt geweerd. De brug ligt er meestijds wat verlaten en vreemd wijs bij.

Terug naar de oorspronkelijke vragen. Het brugontwerp is van architect Dirk Louis Sterenberg (1921-1996), die meer dan 200 bruggen in Amsterdam op zijn naam heeft staan. Hoewel niet allemaal verschillend, experimenteerde hij graag met nieuwe vormen, zoals bij de drie bruggen over de Nieuwe Herengracht. Let bijvoorbeeld op voetgangerstrappen, zitjes, kademuren e.d.

In de ontwerpfase van de drie genoemde bruggen werkte

Sterenberg nauw samen met beeldhouwer Herman J. van der Heide (1917-1993). Hij was docent ruimtelijke vormen aan de Koninklijke Academie voor Beeldende Kunsten in Den Haag en een vurig pleitbezorger van samenwerking tussen verschillende disciplines. In 1956 stelde hij een memorandum op voor 'blijvende, in de omgeving geïntegreerde, beelding', en met name die tussen architect en beeldhouwer, welke samenwerking hij zelf meermaals met Sterenberg aan de praktijk heeft kunnen toetsen. De samenwerking tussen hen was zelfs zo hecht en vanzelfsprekend geworden dat je bijna niet meer kon zien wie wat had ontworpen, en dat was nu precies de bedoeling. Dat een vruchtbare integratie van de verschillende disciplines afhankelijk was van een goedwillend klimaat, spreekt haast vanzelf. Van der Heide zei hierover: 'Onze samenwerking werd mogelijk gemaakt door dr. ir. G.F. Janssonius, hoofd van de dienst [Dienst Publieke Werken, EW]. Hij stond achter de opvatting van Sterenberg, dat alles wat de bruggen meer nodig hadden dan de zuiver stedenbouwkundige, technische en bouwkunstige handelingen, zoveel mogelijk simultaan door een beeldend kunstenaar moest worden gefourneerd. Geen aan- of opplakker, krentenplanter of retoucheur, maar een medewerker voor de plastische aspecten van de bruggen.'

Voor de leuningen van de Hortusbrug ontwierp Van der Heide losse elementen die hij aan elkaar koppelde. In de wijze waarop hij open en gesloten vormen afwisselt, zijn duidelijk zijn inspiratiebronnen te herkennen: Henri Moore (1898-1986), Barbara Hepworth (1903-1975) en de primitieve kunst.

'Op een leuning moet je gezellig kunnen leunen', aldus Van der Heide. 'Hij moet beschermen als een borstwering, maar er moet vooral ook een speels element in zijn, zelfs humor'.

Inmiddels is mijn mening flink veranderd. Als ik nu de brug passeer bekijk ik hem met plezier.

NIEUWS

De Vrienden op Facebook

Neem een kijkje en klik op onze website in de rubriek

Contact op het Facebook-logo:

